

at ville bebrejde dem nogen Kærrighed i saa Henseende. Men nu Fremtiden! See vi hen til, hvorledes det er gaaet i andre Lande, hvor ligeledes et lille Antal Mænd stædtg har gjort Modstand imod at imødekomme Fordringen paa saadanne Midlers Anvendelse i en videre Kred, troer jeg ikke, at man skulde ønske altfor længe at blive ved med at holde igjen. Naar man opdæmmer Vandet af en Flod i en meget høj Grad, risikerer man tilfids, at Dæmningen brydes, og at det Vand, som skulde frugtbargjøre Landet ved at ledes ud over Marken i smaa Strømme vil komme til at oprive Alt og ødelægge Landet, og det er dette, som jeg frygter for skal ske, naar man vedbliver at vise den hårdnaktede Modstand imod de Bestræbelser, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) — og hvortil jeg har sluttet mig — ved det foreliggende Forslag, har antydet at ville virke for. Hvad er det egentlig, der fordres? Der fordres en noget større og mere ubindret Anvendelse af de paagældende Midler end den, som hidtil har fundet Sted, og hvorved Begrænsningen har ligget i den særlige Form, under hvilken disse Midler hidtil ere blevne bestyrede, og i den Art af juridiske Personer, som ere dannede af slige Institutioner. Det er vistnok den Trang, som nu ligger i Folket til at faae en større Dplysning og den Fordring om en større Lethed til at kunne faae Andeel i den almindelige Dannelses Goder, som virker hen til at borttage nogle af de Skranter, der ligge i den omtalte Stilling, i hvilken disse Midler ere satte, og det forekommer mig, at det at ville, saa at sige, trods Eiden og at ville sætte en Dæmning imod dette Slags Bestræbelser, er ufjærligt handlet imod et Folk, som søger at faae en større Dplysning, ligesom det heller ikke er klogt fra den lille Oligues Side, som vil beholde Midlerne for sig selv. Det er derfor, at jeg troer, at disse Saa, dette Oligarki, dette Herredømme af nogle Saa, som er en Rest fra vor tidligere politiske Tilstand, handle uflokt, idet de bestragte dette som deres Eget; — ja jeg vil forresten sige, at de vistnok have den Overbeviisning, at de ere de eneste Forstandige i Staten, og at det derved vil kunne blive til

Fordeel for hele Samfundet, og jeg vil indrømme, at det er muligt, at de ikke blot ville nyde det selv, men ogsaa ville lade en lille Smule dryppe paa Degnen, naar det regner paa Præsten (C. B. Rimestad: Videnskaben!) Disse Bestræbelser (C. B. Rimestad: Maa jeg bede om Ordet.) forekomme mig at være saa lidet fornuftige, at jeg haaber, at Repræsentationen vil have et andet Syn paa Sagen, og at den vil befrie dem fra de Ulemper, som de samle til at bryde ind over deres egne Hoveder og for Ansvarer for den Skade, som Folket i det Hele har af denne deres Modstand. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (C. B. Rimestad), som jeg havde den Fornøielse at see her for et Dieblisk siden, og som forlangte Ordet, raabte: Videnskaben! Sa, læg Mærke til, mine Herrer, at man mange Gange har gjort Videnskaben eensbetydende med nogle Personer, som skulde nyde Gødt af det, som man egentlig fra først af havde paataenkt skulde være til Videnskabens Gavn; det er en Ting, som er bekjendt nok. Dette er naturligviis taget af paa Grund af, at Offentligheden er bleven større, men det er dog ikke mange Slægtfølger tilbage, at det næsten kunde siges at have været saaledes, at f. Ex. Sønerne af Universitetets Professoreer havde en Slags naturlig Arbeadsomst til at komme ind i de Stillinger, som Fædrene havde havt. Det er, som sagt, naturligviis taget af, men fuldstændig forsvundet troer jeg, at det ikke engang nu er. Naar man seer de Bestræbelser, som gjøres fra Almuens Side for at hjælpe sig selv frem til en bedre Dplysning, forekommer det mig, at det maatte gribe dybt ind i Enhvers Hjerte, som har med den aandelige Udvikling i Landet at gøre, og bringe ham til at bortsee fra gamle Forbomme for at komme en saa smuk Længsel imøde hos dem, som søge hen til en større Sandhedens Erfjendelse. Hvorfor frygte saa Mange her i Landet den almindelige Valgret, uden netop fordi, som de sige, Folket ikke er oplyst nok? Men hvorfor vil man da ikke hjælpe til at bringe Midler tilveie til at forskaffe Folket Dplysning, saa at det kan gjøre dem, som frygte, frygtløse og bevirke, at